

srebrna digitalna retrospektiva
You&Mi
umjetničkog rada
Natalije Grgorinić i Ognjena Rađena

Tamo su kuće od čokolade

č i t a j b e s p l a t n o

Natalija Grgorinić i Ognjen Rađen

Ovaj je sadržaj nastao u sklopu programa You&Mi - srebrna digitalna retrospektiva umjetničkog rada Natalije Grgorinić i Ognjena Rađena zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske ostvarenoj putem javnog poziva za programe digitalne prilagodbe i kreiranje novih kulturnih i edukativnih sadržaja u 2021. godini.

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media

Poštovani gospodine Fedorić!

Javljam Vam se u vezi s jednom našom idejom koja će, nadamo se, i Vas zainteresirati. Naime, nas dvoje smo dvoje mladih pisaca i jedino iskustvo s čokoladom koje smo do sada imali bilo je isključivo iskustvo potrošača. Ipak, smatramo da nam to omogućava poseban uvid u potrebe današnjeg potrošača čokolade, uvid koji bi Vama mogao biti od neprocjenjive vrijednosti. No, prije svega željeli bismo Vam reći koliko uživamo u Vašim čokoladama i koliko cijenimo trud koji ulažete da bi svi domaći ljubitelji čokolade došli na svoje. Hvala Vam!

Inače, što se same ideje tiče ona je sljedeća: radi se o potpuno novom proizvodu, na našem, a vrlo vjerojatno i na svjetskom tržištu, naime, o specijalnoj bombonijeri koja bi ujedno promovirala turističku ponudu Hrvatske, kao i ekološki duh koji je danas toliko na cijeni:

- SVI OTOCI JADRANA - bila bi tematska bombonijera koja bi u sebi sadržavala vjerne replike najpoznatijih jadranskih otoka izvedene u različitim vrstama čokolade s posebnim dodacima lješnjaka, badema i, a što bi bila posebnost ovog proizvoda, s dodacima oraha.

Sama kutija ove bombonijere bila bi izrađena od recikliranog papira čime bi se potrošačima dala na znanje izvorna čistoća i neokaljanost otočkih ekosustava.

U svakoj kutiji predlažemo da se priloži po jedna karta Jadranskog mora u stilu starinskih pomorskih karata, na kojoj bi

jasno bili označeni svi otoci koje se može pronaći u bombonijeri SVI OTOCI JADRANA. Time bi ova bombonijera postala naročito zanimljiva djeci koja bi mogla, istovremeno sladeći se slatkišima, naučiti nešto i o našim otocima. Također, predlažemo da se priloži i jedna bogato ilustrirana knjižica u kojoj bi bile izdvojene zanimljivosti karakteristične za svaki otok, kao i informacije o flori, fauni, raspoloživom turističkom smještaju i prometnoj povezanosti otoka s kopnom. Kao autore knjižice preporučamo sebe, budući da kao idejni začetnici ovog projekta najbolje razumijemo duh cijelog pothvata. Što se iskustva tiče, napominjemo da nam je iz tiska upravo izašla zbirka kratkih priča, dok je naš prvi kratki roman već u pripremi, a također se možemo pohvaliti višegodišnjim novinarskim iskustvom, naročito na području kulture, napose književnosti.

Alternativa knjižici bio bi CD-ROM sa sličnim sadržajem koji bi u tom slučaju mogao biti interaktivan, a ukoliko bi interes potrošača to opravdao, mogla bi se kreirati i računalna igra SVI OTOCI JADRANA čime bi se ova bombonijera približila informatičkom dobu. Uz to, uvjereni smo, da bi ovo čak bila prva bombonijera te vrste, kod nas svakako, a vrlo vjerojatno i u svijetu.

Ne treba ni napominjati da bi i karta, i knjižica, jednako kao i sama kutija CD-ROMa, bile izrađene od materijala koji ne ugrožavaju okoliš.

Ukoliko još uvijek dvojite o isplativosti ovog projekta, dopustite da Vas podsjetimo da cjelokupna hrvatska turistička

zajednica još uvijek traga za jedinstvenim suvenirom koji bi na najbolji način predstavio Hrvatsku stranom posjetitelju, ili čak, smijemo li to reći, stranom ulagaču.

Također, uz male preinake, bombonijera bi mogla postati glavni izvozni proizvod vaše i, ukoliko prihvatite ovaj prijedlog, naše tvornice.

Nemojmo zaboraviti ni ciljano tržište koje bi obuhvatilo sva ona državna poduzeća, diplomatske službe ili službe protokola kojima bismo se s ovako nadmoćnim proizvodom uspjeli nametnuti bez većih problema. Sigurni smo da bi nam tu pomoglo i Vaše osobno prijateljstvo s našim Predsjednikom. Zaslavimo okus naše domovine u ustima dobronamjernih! Rastopimo naše neprijatelje! Isprljajmo stranice povijesti najslađim tragom i zatim obližimo prste!

Dakle, molimo Vas da nam oprostite na smionosti te da ozbiljno razmislite o ovom prijedlogu. Jednako tako, molimo Vas da našu neposrednost u obraćanju shvatite kao iskreno oduševljenje idejom koja bi zauvijek mogla promijeniti povijest čokolade u nas, ali i našu ukupnu povijest.

U nestrpljivom iščekivanju Vašeg potvrdnog odgovora...

Srdačan pozdrav!

još uvijek nepojedeni, Vaši

Marica i Ivica

- Hoćeš, molim te, zatvoriti prozor, ne mogu misliti od tog mirisa - Ivica je prstima trljao sljepoočnice kružnim pokretima, kao da pokušava izazvati sliku na nevidljivoj čarobnoj kugli.

- Zamisli kako je tek ljudima u tvornici - Mare navuče zavjese preko pogleda na industrijsko naselje preko puta, pogled zbog kojeg bi na aukcijama stambenih dizajnera mnogi i najluksuzniji projekti neslavno propali.

- Zapravo me baš briga kako je njima, nisam ih ja tjerao da rade u tvornici čokolade...

- A nije ni tebe nitko tjerao da stanuješ baš u ovom dijelu grada - Mare mu sa svojim šarmantnim južnjačkim akcentom pokuša naznačiti *kako još ima lipih mista na svitu di bi se dalo živit.*

- Oprosti, ali mi, kao mladi književnici, ako se ne varam, idemo za pričom, ona bira postojbinu - Ivica prstom pokaže na upaljeni ekran računala gdje se nazirala stranica grafički oblikovana u pismo.

- Misliš da je on to dobio? - sada se i Marica približi ekranu - Možda je uvod bio premalo formalan, trebali smo se razbacati, znaš, s onim pridjevima tipa uzvišeni i svijetli?

- Da, sigurno, svijetli roditelju tamne čokolade! - Ivica reče rezignirano - Nije dobio, a ako je pismo i dobio, onda nije zainteresiran, jer bi nam se već bio javio.

Soba je bila topla i tek sad, nakon što je prozor bio zatvoren, jače se osjećao miris nekakvog slatkastog praha pa se činilo da su police i namještaj prekriveni šećernim kristalićima. Kada joj se pogled zaustavi na stvarima, Mare teatralno kihne i automatski krene prema prozoru, ali onda se sjeti da ga je tek trenutak prije zatvorila.

- Ma, svejedno, njegov gubitak. Uostalom na kraju krajeva ipak mu mi dođemo nekakvi spisatelji, a ne raspačivači staniola s čokoladom! Da bar pišemo kuharice, onda bi sve bilo uvjerljivije!

- Vidiš, to nije loša ideja, barem ne bi bili gladni!

- *Di ćeš gladi srid toliko kolača* - Marie se ljupko nasmiješi i krpom zgnječi žohara na polici - Vragovi! To je zato što živimo na smetlištu.

Ivica je pogleda u stilu neka se ipak drži fakata. Gradsko smetlište jest samo nekoliko stotina metara udaljeno i, ovisno o vjetru, gotovo ih svakodnevno podsjeća na svoje otpadničko postojanje, ali ne treba pretjerivati. Još uvijek ne spavaju na tetrapaku *Vindijina* soka i ne pokrivaju se *Večernjakom*.

- Da, da, dragi moj, tu je prije nekoliko svjetlosnih godina prije nego se grad proširio bilo odlagalište otpadaka, a onda su dovezli zemlju i prekrili dokaze, ali svjedoke nisu mogli! - Mare je tresla krp u koš za smeće, ali se žohar svojim probušenim želucem zalijepio za tkaninu i nije se htio maknuti. Marica se sagne nad krp, a zatim stisne nosnice - Nečuveno, žohar vonja po čokoladi, bljak!

Poštovani gospodine Fedorić!

Iako smo predvidjeli da ćemo morati pričekati na Vaš odgovor, jer mjesto direktora tvornice čokolade podrazumijeva prepun dnevni raspored, nismo mogli ni sanjati da ćemo toliko čekati. Budući da je od našeg prvog pisma prošlo gotovo mjesec dana, ne možemo, a da se ne zapitamo jeste li ga uopće primili. Mislimo da biste u vezi s tim morali malo porazgovarati s Vašom gospođom tajnicom. Jeste li sigurni da je ona uopće prava osoba za taj tako odgovoran posao? Ukoliko naše pismo ipak ne pronađete u onoj gomili nepregledane pošte na njezinom stolu, samo nam javite, istog trena šaljemo Vam kopiju.

U međuvremenu, mi smo malo razmislili o našem prvom prijedlogu i shvatili smo da možda sad i nije vrijeme za tako raskošne projekte. Ono o čemu svaka industrija ovisi jesu mali potrošači, obični ljudi, a ne ekskluzivni kupci kao što su državne strukture. Zato smatramo da bi možda bilo bolje pričekati sa **SVIM OTOCIMA JADRANA** te umjesto njih krenuti s - **ČOKOLADNOM BAŠĆANSKOM PLOČOM!**

Priznajte da ni sami nikada niste pomislili na to, a bilo nam je, takoreći, ispred nosa. Jer, eto, najstariji spomenik hrvatske pismenosti savršen je za izvođenje u čokoladi. Sam oblik gotovo u potpunosti odgovara klasičnom obliku čokoladne pločice.

Dovoljno je samo naglasiti posebnost ovog proizvoda time što bi ga se izvelo možda u nekoj mješavini fine bijele i crne čokolade koja bi nijansom nalikovala na kamen u kojemu je isklesan original. Možda bi se čak i zrnca riže mogla upotrijebiti za slova što bi cijelom slatkišu dalo reljefnost i veću uvjerljivost.

Za ČOKOLADNU BAŠĆANSKU PLOČU vrijedi sve ono što smo planirali za SVE OTOKE JADRANA. Ekološki proizvod koji promovira hrvatsku turističku ponudu i tisućljetnu kulturnu baštinu, savršen suvenir za turiste, poslovne partnere i sve prijatelje Hrvatske. Kako bi proizvod bio što potpuniji, predlažemo da se samom slatkišu priloži i kompletan prijevod teksta Bašćanske ploče, kao i osnovne informacije o godini i mjestu nastajanja, tko je bio opat Držiha i sl. Također, bilo bi zanimljivo kada bi u ponudu bila uklopljena i lista glagoljskih slova s odgovarajućim latiničnim slovima, što bi posebno privuklo najmlađe potrošače slatkiša (pri čemu ne smijemo zaboraviti ni studente kroatistike) koji bi tako mogli svoje tajne poruke, a možda čak i prva ljubavna pisma šifrirati na način na koji su to činili naši stari.

No, ono što nam se čini kao glavna prednost BAŠĆANSKE ČOKOLADNE PLOČE pred SVIM OTOCIMA JADRANA neusporedivo su manji troškovi proizvodnje što bi nam osiguralo i jednako veću dobit.

Molimo Vas da nam se javite čim primite ovo pismo, posebno ukoliko zbog nepažnje Vaših podređenih niste imali

priliku pročitati ono prvo. Smatramo da ćemo sve eventualne nesporazume riješiti po prvom osobnom susretu do kojega će, nadamo se, uskoro doći. Jer znate kako je s čokoladnim idejama, ako se predugo drže van frižidera, onda...

Do tada, sve najbolje i...

Srdačan pozdrav!

Vaši

Marica i Ivica

P. S. Trenutno intenzivno razmišljamo o još jednoj ideji. Zamislite: male biste od bijele čokolade - POZNATI HRVATI: kralj Tomislav, ban Mažuranić, Ljudevit Gaj, Ruđer Bošković...

Bila je još uvijek noć kada je Ivica otvorio oči. Nije čak mogao nazrijeti ni kazaljke na budilici na noćnom ormariću. Čudno, pomisli, budilica! Što će nam to? Ne moramo u školu, nemamo posao, nemamo razloga da se probudimo na vrijeme. Zapravo bi bilo bolje da se probudimo kasno, što kasnije...

A onda mu je ruka utrnula, pa mu se i jastuk ugrijao, pa je konačno morao i u zahod.

Hodao je bos po hladnim pločicama i pazio da je ne probudi. Čak je razmišljao da li da pusti vodu ili ne, svjetlo nije palio, nije htio vidjeti svoje lice, mislio je kako bi bilo da ostane budan

do jutra i gleda televiziju, ili da barem gleda kroz prozor, ali osjeti umor i hladnoću, pa se vrati u krevet, i nije prošlo ni deset minuta, a već je ponovno zaspao. No, ona je još neko vrijeme bila budna.

Gospodine Fedoriću!

Mislimo da vam ne moramo napominjati koliko smo ogorčeni zbog činjenice da ignorirate jednako nas, kao i naše ideje. Jasno nam je da smo početnici u industriji čokolade, ali mladi smo i imamo veliku volju za učenjem, čime se automatski izdvajamo od svih vaših uposlenika koji svoje poslove obavljaju površno i bez ikakvog entuzijazma. Jasno nam je da je, budući da ste okruženi takvim ljudima, oslabljena i vaša sposobnost da prepoznate dobru priliku za poslovni napredak, i zbog toga vas molimo da se trgnete iz sna sačinjenog od dosadnih, geometrijski pravilnih ploča čokolade i bombona s predvidljivim sadržajem od višnjinog likera ili cijelog lješnjaka.

Nama je, nažalost, već pomalo jasno da od naše suradnje neće biti ništa, i pravi razlog što vam sada pišemo jest da vas upozorimo da ni pod kojim okolnostima ne koristite naše ideje u svojoj proizvodnji jer ćemo biti prisiljeni pokrenuti pravne mehanizme u obranu naših prava. Zato vam dajemo na znanje da smo projekte o kojima smo vam pisali već zaštitili

u Patentnom zavodu i kod Agencije za zaštitu intelektualnog vlasništva, a kopije pisama ovjerali smo kod dva bilježnika od kojih je jedan u vrlo bliskoj rodbinskoj vezi s jednim od sudaca Vrhovnog suda.

Vi, naravno, shvaćate da se mi moramo zaštititi, ali jednako tako ne želimo da pomislite da nismo zainteresirani za suradnju s vama, pod odgovarajućim uvjetima. Kako bismo vam to dokazali, spremni smo vam darovati jednu ideju. Naime, iz dnevnih novina doznali smo da pripremate veliki dobrotvorni bal povodom sedamdesetpetogodišnjice postojanja vaše tvornice. E, pa naš je prijedlog da za tu prigodu napravite portret našeg Predsjednika, a vašeg velikog prijatelja, u prirodnoj veličini, od bijele čokolade i da tu slatku skulpturu ponudite na dražbi prihod od koje bi išao u dobrotvorni fond njegove gospođe supruge. Uz poseban način kondenzacije i sasvim birane prelijeve ta bi se nekolikometarska čokolada (no, da, nećemo baš pretjerivati, ipak samo metar i koju žlicu) mogla konačno pretvoriti u ono čemu svaki, pa tako i naš Predsjednik teži - konačno obožavanje masa isplaženih jezika s kojih kapaju slina. Sigurni smo da zbog vašeg bliskog odnosa s prvom obitelji pri ostvarenju ovog projekta neće biti nikakvih prepreka.

U nadi da ćete se ipak odlučiti za suradnju s nama...

Pozdrav!

Marica i Ivica

I tada je, kad su izgubili svaku nadu, već sljedeći dan, u njihovom poštanskom sandučiću osvanula neadresirana bijela koverta, a u koverti tek ova poruka:

Poštovani M. i I.

Očekujem Vas u svom uredu, sutra u 11:30. Mislim da ćemo se nešto uspjeti dogovoriti.

Fedorić

Ona nije mogla povjerovati. Rekla je:

- Pročitaj još jednom - a onda je, u tih par sekundi koliko mu je trebalo da pročita iznimno šturu direktorovu obavijest, odšetala do prozora i zagledala se u tvorničko dvorište u kojemu se među bijelim dostavnim kamionima poput jagode na šlagu crvenio Fedorićev ferari.

No, Ivica iznenada teatralno zgužva papirić i baci ga u prozorsko staklo, tek centimetar od njezinog lica:

- Dogovoriti?! Šta se mi to imamo dogovoriti? Ugovor na milijun maraka i bog! Poslije neka se on dogovara s kim hoće. Čovječe, mi mu damo ideje s kojima može zagospodariti svjetskim tržištem čokolade, mogli bi postati veća Švicarska od Švicarske, a on bi se dogovarao, puj!

No, ipak je sutradan Ivica obukao svoju najbolju košulju, ružičastu, i onaj čišći par hlača, a za jedinu kravatu koju su posjedovali dogovorili su se da je ona stavi, njoj je bolje pristajala uz boju očiju, pa su prešli preko ceste i ubrzo se našli pred uredom gospodina direktora. Čudan je to osjećaj, samo s druge strane asfalta, a već si u potpuno drugoj civilizaciju, u kojoj su *kuće od čokolade, a prozori od marmelade... tamo je sve ljepše, tamo je sve bolje!!!*

Ivici je bilo malo neugodno, *ipak sam ja tipkao sva ona pisma s pritužbama na račun tajnice*, ali je Mare Fedorićevu ispomoć i desnu žensku ruku, koja kao da je utekla s duplerice *Penthousea*, oštrim “Očekuju nas!” samo potjerala ispred njih, kao taoca.

- Uvedi ih, Štefice! - zagrmi, pretpostavili su, sam Fedorić i prsati im statusni simbol otvori vrata, a onda su se morali još i provući uz Šteficu. Ivica se uvjeri da kod Štefice ništa nije simbolično, ali osjeti i jedan ljutiti pogled kako mu pali zatiljak.

A unutra je gospodin direktor Fedorić sjedio za dugačkim orahovim stolom, okrugao poput Bude i nasmiješen poput uživaoca marihuane. Sa svake njegove strane stajao je po jedan četvrtasti grmalj pažnje neprirodno usmjerene kroz prozor, pridošlicama jasno dajući na znanje da ih ne smatraju opasnim, a upravo je opasnost bila njihov poziv.

Fedorić im jedva primjetnim pokretom ruke pokaže da sjednu i oni se smjeste u proračunato niske stolice, i nađu oči u oči: Mare s ogromnom kristalnom zdjelom punom čokoladnih

bombona, a Ive s mramornim pritiskivačem za papir u obliku, pretpostavio je, kravljeg vimena. Negdje visoko iznad njihovih glava sjedio je veliki šef, Fedorić.

- Dakle - javi se Fedorić sa svog prijestolja - konačno imamo priliku upoznati se...

Prekine ga Maričina nestašna ruka koja posegne u zdjelu po bombon. Ona se osmjehne, ali na direktorovom licu primijeti grč nelagode.

- Ova su gospoda iz osiguranja gospodina Predsjednika - a divovi nešto zabrudaju u pozdrav - ponekad ih posudim, izvedem u šetnju, tako... - direktor nastavi govoriti kao da je nečim iznerviran.

Sada Ivica posegne za bombonima. Uzme cijelu šaku i... osmjehne se.

- ... takoreći - Fedorić stisne šake kao hipnotiziran njihovim obrazima koji su se gužvali uslijed žvakanja - A vi ste naši...

- Ivica - ona kimne prema njemu i uzme još bombona.

- Marica - on kimne prema njoj i strpa bombon u usta.

Fedorić malko olabavi čvor svoje kravate sada već otvoreno pokazujući znakove gađenja nad njihovim neutaživim apetitom:

- Da, hm, da. Dakle, tu smo zbog vaših pisama, vaših ideja točnije - a ona dvojica u crnom okrenu se sada prema njima i naprave korak prema stolu, no, nešto ih zadrži na pristojnoj udaljenosti.

Sada i ona uzme cijelu šaku bombona, pola odmah da Ivici, a ostale nastavi polako jesti, jedan po jedan. Uhvati sebe u želji da

Fodorića ponudi slatkišima, ali se na vrijeme predomisli.

Fedorić zamljacne da odvoji jezik od usta što su mu se osušila i jače se upre šakama o stol:

- Znate, te vaše ideje, to je sve vrlo zanimljivo. Pitam se samo otkuda vam sve to - a gorile priđu korak bliže.

Ipak, jedan od njih dvojice skoro zacvili kada mu se ona osmjehne zuba umrljanih čokoladom.

A Ivica posegne u zdjelu, napuni usta bombonima pa promumlja odgovor:

- 'nate, gofn Fedoriču, mi fe famo ofrnemo oko febe i fe vidimo, mog'o bi fe veći da cvpimo infpiračiju iv foje okol'ne.

A Fedorića oblije hladan znoj, a i s frizurom kao da mu nešto nije bilo u redu, stalno ju je gladio:

- Ali, kako ste, zaboga, znali za Predsjednika?!

- Čujte - ubaci se ona, ali ne prije nego ubaci čokoladu u usta - jednom kad smo se sjetili bisti poznatih Hrvata, nije više bilo nikakvih problema, pa on čak i na televiziji izgleda kao da nosi periku...

U tom trenutku Fedorić probljedi kao krpa, i samo procijedi "Držite ih!" prije nego se bez svijesti sruši u naslonjač, a njegovi psi čuvari skoče iskeženih očnjaka na ono dvoje zabavljenih pražnjenjem sadržaja zdjele.

Ona se prva snašla, prevrnula svoju stolicu i u kolutu natrag našla se do vrata.

On se tako nađe između dva mlinska kamena i dohvati

prvo što mu se našlo pod rukom. Kada je Ivica udario gorilu kamenim kravljim vimenom, čovjek se uhvati prstima za glavu i tada oni primijete nešto neobično, nešto što bi moglo objasniti svo to naglo gostoprimstvo i nasilje istovremeno, nešto zbog čega bi ovdje vrlo lako mogli izgubiti glavu, nešto što će zauvijek promijeniti dalji tijek njihova života.

Naime - s čela lijevog napadača koža se oguli u ljusku srebrnog staniola ispod kojega se pojavi, ni više ni manje nego - tamna masa čokolade za kuhanje.

- Čovjek od čokolade! - Ivica ustukne kao opečen, a protivnik padne preko stola, dok se drugi približavao neumoljivo poput teretne kompozicije. No, naleti tek na direktorov kaput kojega je Marica s vrata bacila na njegovu glavu. Čelični tjelohranitelj pod teretom teškog direktorova kaputa zabaulja pokraj Ivice i zabije se glavom u hrastov ormar.

Ivica nije stigao doći do daha, a ona ga već povuče van iz sobe.

Tamo ih dočeka Štefica, ali je super-Mare pogodi snažnim šutom u trbuh, tako jako da dvije velike kugle bijele čokolade izlete iz Šteficinog dekoltea i zakotrljaju se po podu:

- I ona! - zaprepasti se Ivica pomišljajući kako ti ljudi od čokolade nisu baš ni tako ružni.

- Brže! - odrješito vikne Marica, i već su bili dolje, u dvorištu. Osvrtali su se oko sebe u potrazi za pripadnicima osiguranja.

Ona ga kao malo dijete za rukav odgura do blistavog crvenog ferarija i tamo mu pred nosom zazveckta ključevima.

- Pregledala si džepove kaputa prije nego si ga bacila onom mamlazu na glavu, zar ne?

Ona samo kimne, a već tren kasnije dvorištem zagrmi motor automobila i proširi se smrad zapaljenih guma. Na katu zgrade otvori se jedan prozor i na njemu se pojavi bijesno okruglo lice direktora tvornice čokolade:

- Ne dajte im da pobjegnu! Uхватite ih! - plakao je - Ne moj auto!

Ali oni to više nisu čuli, vijugali su gradskim ulicama i tražili najkraći put do izlaza na autoput.

Izvana, pokraj njih, promicali su automobili, ljudi, reklamni plakati. Izgledali su tako stvarni, opipljivi, nerastopljivi, bez šećera... Konačno su došli do ulaza na autoput i nakon naplatnih kućica najvećom brzinom krenuli ususret suncu. Tek neko vrijeme kasnije mogli su normalno govoriti. Ali nisu imali baš tako puni za reći:

- Misliš da su svi? - pogleda je.

Ona oči nije skidala s ceste, samo je kimnula:

- Fedorić, Štefica, svi predsjednikovi ljudi, Predsjednik...

- I njegova žena, pretpostavljam da takvo što ne bi mogao pred njom sakriti.

Ona potvrdi tapkanjem po upravljaču: nije joj se dalo

oblizivati volan ili možda retrovizor. Opet, ako se ferari pretvori u slatku lokvu, izgubljeni su zauvijek.

- A misliš...

- Ne želim misliti! - prekine ga. A onda bez razmišljanja dohvati njegovu ruku i ugrize je, jako, divljački, do krvi.

- Ej! 'Si luda?!

- Da - pa gurne svoju šaku njemu pred usta - Sad ti mene.

On odgurne njezinu ruku u stranu, pa se privuče tik do nje. Mora da su tek sada, prvi i posljednji put u životu, bili oduševljeni i ponosni da mogu reći *ja sam samo čovjek od krvi i mesa, tek običan čovjek, tek ljudi.*

- Volim te - šapne, pa je ugrize za uho, do krvi.

- Eeej! 'Si lud?!

- Da.

Kasnije, dok je prignut nad radijem tražio stanicu s glazbom, daleko u kutu retrovizora primijetio je tamne točkice kako ih slijede. Ubrzo, točkice su postale cijeli odred dugačkih službenih limuzina u pravilnoj formaciji. Do granice je ostalo još...

Ovaj je sadržaj nastao u sklopu programa You&Mi - srebrna digitalna retrospektiva umjetničkog rada Natalije Grgorić i Ognjena Rađena zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske ostvarenoj putem Javnog poziva za programe digitalne prilagodbe i kreiranje novih kulturnih i edukativnih sadržaja u 2021. godini.

